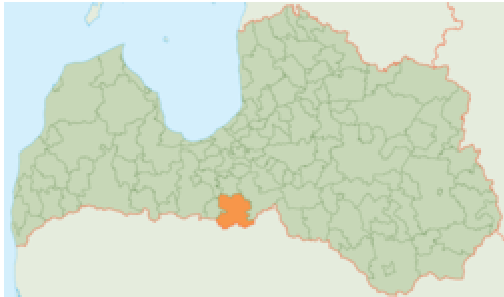
WIKIPEDIA

Kreevinin murre

Kreevinin murre (latv. *krieviņu dialekts*) oli Latviassa Bauskan ympäristössä asuneiden vatjalaisten kreevinien puhuma vatjan murre. Murre kuoli 1800-luvun aikana, mutta se jätti jälkiä paikalliseen latvian murteeseen.

Nykyisen Bauskan kunnan sijainti Latvian kartalla.

Sisällysluettelo

Historia

Kreevinit tulivat Latvian Bauskan alueelle sotavankeina Vinke von Overbergin Inkeriin vuosina 1444–1447 Inkeriin tekemän sotaretken jälkeen. Vatjalaisia tuotiin sotavankeina rakentamaan Bauskan linnaa. Kreevinit tulivat tieteelliseen tietoon varsin myöhään. Vuonna 1810 paikallinen pappi Karl Lutzau arvioi alueella olevan vielä 12–15 kreeviniä osaavaa henkilöä. Suomalainen Anders Johan Sjögren teki alueelle tutkimusmatkan vuonna 1846 ja arvioi kreevinin kielen jo lähes hävinneen alueelta. Tämän jälkeen kreevineistä ei enää saatu tietoja. Kielitieteilijä Ferdinand Johan Wiedemann yhdisti ensimmäisenä vuonna 1871 kreevinit Inkerin vatjalaisiin.[1]

Vaikutus latviaan

Kreevinin kieltä tutkittiin vain vähän ja yhteensä siitä tallennettiin vain 113 sanaa, joista on noin 1 300 erilaista muotoa. Kreevinin vaikutusta latvian paikalliseen murteeseen on tutkittu vähän, mutta muutamia kreevinistä lainattuja murresanoja tiedetään. Tällainen on esimerkiksi nuijaa tarkoittava sana *kurika*, jonka vastaava sana on vatjan kielessä *kurikka*. Toinen esimerkkisana on *ņirmināt*, joka tarkoittaa siivottomasti tai rumasti syömistä. Vastaava sana vatjassa on *nirttši* tai *nirkko*, eli nirso. Murresanojen käyttö rajoittuu Bauskan ympäristöön, mikä todistaa sanojen vatjalaisperäisyyden puolesta.[2]

Kielinäyte

”Isä meidän” -rukous kreevinin murteella:[3]
Meģģi ise taiwâs!
jadku elka śiwu śenna
tulap meģģi tiwi śivu riikki!
Śiwu meelle se iggau ka kui taiwâs ni kans ma bēli!
Meģģi arma leipe anna meli tennawa.
Ġedde meggi padudd, kui me jattim umili nisi meli jad!
Elas meite kurja sad.

Śewon wodse kurģe miusse erre
Jo siula kalpap śiwu kikki śiwu appi un śiwu üwiwi śewonśe śewonśe.
Amen!

Lähteet

1. Mauno Jokipii: *Itämerensuomalaiset – Heimokansojen historiaa ja kohtaloita*. Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 1995. ISBN 951-39362-80.
2. Marjo Mela ja Lembit Valba: *Latvian historiaa ja kulttuuria*. Rozentāls-seura, 2005. ISBN 951-986-71-1-2.
3. Enn Ernits: *Ein neuer rekonstruktionsversuch der kreewinischen texte*, s. 182–184. Linguistica Uralica XXXIII 1997 3: Teaduste Akadeemia Kirjastus, 1997. Google kirjat (http://books.google.fi/books?id=to9bLrO76SkC). (saksaksi) (venäjäksi)